

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน
โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม
Residents' Opinions on Infrastructural Operations
of Tambon Administration Organization
in Wapi Pathum District, Mahasarakham Province

วส-โมตรี ปรูปัญญา (บุญสิทธิ์)*

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) มีวัตถุประสงค์ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคามของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน และ ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนที่อยู่อาศัยและเป็นหัวหน้าหรือผู้แทนครัวเรือน ในเขตพื้นที่อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน ๑๕ ตำบล ๒๔๐ หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น ๒๑,๘๐๔ คน ในการวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๙๓ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๔ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติการทดสอบ ได้แก่ t-test และ F-test (One-way ANOVA) ในการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กำนันหรือตัวแทนในเขตอำเภอลำปำ ทั้ง ๑๕ ตำบลๆ ละ ๑ คน โดยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน ๑๕ คน

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview)

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งสามด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร รองลงมาคือ ด้านการสาธารณสุข และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการคมนาคม

๒. ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

๓. ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม ลำดับตามความถี่จากสูงไปหาต่ำสามลำดับคือ ควรเร่งดำเนินการบำรุงรักษาซ่อมแซมถนนที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน, ควรเร่งดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างตามถนน และสถานที่ต่างๆ ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุหรือความไม่ปลอดภัยให้ทั่วถึง และควรแสวงหาแหล่งน้ำสำรองเพื่อการผลิตประปา

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน

Abstract

This Thesis was the mixed methods research, which consisted of three specific objectives namely; 1) to study residents' opinions on infrastructural operations of tambon administration organizations in WapiPathum district, MahaSarakhm province, 2) to compare the former's opinion son infrastructural operations of those local units, resting upon differences in the former's genders, ages, and educational backgrounds, and 3) to study suggestions of developmental guidelines in infrastructural operations of the aforesaid local bodies. The quantitative research populations comprised residents dwelling and representatives or head of households from 240 villages of 15 sub-districts in WapiPathum district area, numbering 21,804 individuals. The sampling group was set against Taro Yamane's table, earning 393 subjects. The instrument used for data collection was the five-rating-scale questionnaires, each of which was endowed with the

reliability at 0.84. The statistical tools for computing data encompassed percentage, mean, standard deviation. The statistics utilized for testing the hypothesis included t-test and F-test (One way ANOVA). As for the qualitative research, the target population consisted of 15 sub-district headmen or representatives from 15 sub-districts in WapiPathum district. All of them were the key informants who were purposely selected, one informant from each sub-district. The research tools were composed of an interview, a semi-structured interview.

The results of research were found as follows:

1. Residents' opinions on infrastructural operations of tambon administration Organizations in WapiPathum district, MahaSarakhm province, in the overall aspect were found at the high level. With a single aspect taken into account, all three aspects were also at the high level; those ranked in descending order were: water for use and agriculture, utilities, and transport respectively.

2. The results of comparison were found that people with different gender, age, and educational backgrounds had no difference on opinions of infrastructural operations with three aspects.

3. Suggestions regarding the operation of infrastructure here, in descending order of first three frequencies. Firstly, should accelerate maintenance repairs the road connection between the villages, evaluate and monitor the ongoing construction work seriously. Secondly, should accelerate the installation of street lighting for the places where had the risk of an accident or unsafe. Finally, should seek to produce backup water source plumbing.

Keywords: Opinions, Infrastructural Operations

๑. บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกระทรวงมหาดไทยกำกับดูแลมีความใกล้ชิดประชาชนและเกี่ยวเนื่องกับทุกข์สุขของประชาชนที่สุด การกิจ

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขอบเขตที่กว้างขวางเกี่ยวกับความกินดีอยู่ดีของประชาชนในแทบทุกด้านและมีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจ การศึกษา ความปลอดภัย

โครงสร้างพื้นฐานเป็นต้น โดยหน้าที่หลักประการหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือ การบริการประชาชนประกอบกับการปกครองท้องถิ่น มีระบบเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นระบบการปกครองตนเองในแต่ละพื้นที่ และนำแนวคิดไปปรับใช้กับหน่วยงาน ในการบริหารให้มีคุณภาพ มีการบริการสาธารณะต่างๆ ให้เป็นที่พึงพอใจของประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล^๑ ซึ่งการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถแยกกิจกรรมบริการ (Service Activates) ได้แก่ การบริการเกี่ยวกับสาธารณูปโภค และการบริการเฉพาะด้าน

การบริการเกี่ยวกับสาธารณูปโภค (Public Utility Service) หมายถึงบริการที่ให้แก่ประชาชนทั่วไปอันเป็นการให้บริการที่กระจายกันไปทั้งพื้นที่ โดยผู้รับบริการไม่จำเป็นต้องมาขอรับบริการโดยตรงก็สามารถรับบริการได้ เช่น การก่อสร้างซ่อมแซมถนนทางเท้า ไฟฟ้า น้ำประปา การระบายน้ำการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การบริการ

จัดเก็บขยะ เป็นต้น ส่วนการบริการเฉพาะด้าน (Specific Services) ซึ่งเป็นการให้บริการแก่ประชาชนแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีธุรกิจเฉพาะมีพนักงานของหน่วยงานต่างๆ เป็นผู้คอยให้บริการ ณ ที่สำนักงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ศูนย์บริการสาธารณสุข งานทะเบียนราษฎร งานจัดเก็บภาษี งานการศึกษาและวัฒนธรรม งานสวัสดิการผู้สูงอายุและผู้พิการ และงานขออนุญาตก่อสร้างอาคารต่างๆ จะเห็นได้ว่างานดังกล่าวล้วนแล้วแต่เป็นงานให้บริการแก่ประชาชน และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชน ซึ่งจะเห็นว่าการปฏิบัติงานให้บริการต่างๆ เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ประชาชนสูงสุด^๒ รวมถึงการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนตามภารกิจหลัก ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชนหรือสังคม ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน ด้านการบริหารจัดการ และด้านศิลปวัฒนธรรม^๓

^๑ คณอง โสตา, “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั้ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น”, *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๓ (พฤศจิกายน ๒๕๕๘-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙) : หน้า ๘๗.

^๒ กิตติธัช อิมวัฒน์กุล, *ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา*, (นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๓), หน้า ๒.

^๓ พีรพัทธ์ อาศิริวัจน์, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น”, *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๓ (พฤศจิกายน ๒๕๕๘-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙) : หน้า ๑๒๑.

ตามแผนพัฒนาสามปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๙ ของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ต่างก็มุ่งเน้นต่อการตอบสนองความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ โดยได้มีการวางแผนการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะงานก่อสร้างและบำรุงรักษาด่าน ไฟฟ้า ตลอดจนจนถึงการพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคและบริโภค เป็นต้น เป็นภารกิจที่ทุกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุมให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ ดังนั้น การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นที่จะต้องทราบผลการปฏิบัติงานว่าเป็นอย่างไร มีข้อดี ข้อเสียอย่างไร และประชาชนคือ ผู้ที่จะสะท้อนให้เห็นว่าผลการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และตรงกับความต้องการของประชาชนหรือไม่ ซึ่งประเด็นปัญหาเหล่านี้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของการดำเนินงาน สามารถวัดได้จากความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านนั้นๆ และการพัฒนาคุณภาพของบุคคลจำเป็นต้องใช้กระบวนการพัฒนาหลายด้านเป็นต้นว่า ต้องมีการฝึกฝน เพื่อเพิ่มความถนัดหรือทักษะความสามารถในการทำงาน^๔ เนื่องจากการดำเนินงานเปรียบเสมือนกลไกหลักสำคัญในการบริหารงานของท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งจึงต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของตน เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน หรือเพื่อให้เกิดความคิดเห็นในการดำเนินงานมากที่สุด ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะสามารถทราบได้จากความคิดเห็นของประชาชนที่ได้สะท้อนออกมา เช่น การติชมในผลการดำเนินงาน หรือการร้องเรียนถึงปัญหาในการดำเนินงานเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง โดยปกติแล้วบุคคลในองค์กรย่อมประสบเหตุการณ์และปัญหาต่างๆ ทั้งที่เหมือนและแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ วิธีการในการบริหารจัดการตนเอง และที่สำคัญคือทัศนคติหรือมุมมอง สติและปัญญาต่อเหตุการณ์และวิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้น เพื่อให้บุคคลในระดับต่างๆ สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อประสบความสำเร็จและมีความสุขในการทำงานมากยิ่งขึ้น^๕

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เพื่อที่จะรับทราบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีการวางแผนการดำเนินงานมาจากประชาชน โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนิน

^๔ พระเมธีวชิรภูษิต, “ภาวะผู้นำเชิงพุทธกับการขับเคลื่อนพัฒนา”, วารสารวิชาการธรรมทรรศน์, ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๑ (มีนาคม-มิถุนายน ๒๕๕๗) : หน้า ๑๑๑.

^๕ นิเทศ สนั่นนารี และเดชา บัวเทศ, “การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ตามแนวพุทธ เพื่อความสำเร็จในการทำงาน”, วารสารวิชาการธรรมทรรศน์, ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ตุลาคม ๒๕๕๗) : หน้า ๒๖.

งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และสามารถสนองตอบต่อปัญหา ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม

๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม ของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน

๓. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ

จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods Research)^๖ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อยู่อาศัยและเป็นหัวหน้าหรือผู้แทนครัวเรือนในเขตพื้นที่อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน ๑๕ ตำบล ๒๔๐ หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น ๒๑,๘๐๔ คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน (Taro Yamane)^๗ จำนวน ๓๙๓ คน ส่วนประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Selection) จากบุคคลซึ่งมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยได้เลือกกำนันทุกตำบลหรือตัวแทน จำนวน ๑๕ คน เป็นผู้ให้ข้อมูล

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามปลายปิด จำนวน ๓๐ ข้อ มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับของการวัดออกเป็น ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบ Real Practice ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview)

^๖ นาคพล เกินชัย, “วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสม : วิธีวิทยาการวิจัยแบบที่สาม”, *วารสารวิชาการธรรม* *ทรรศน์*, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ตุลาคม ๒๕๕๙) : หน้า ๓๐๐.

^๗ บุญชม ศรีสะอาด, *การวิจัยเบื้องต้น*, พิมพ์ครั้งที่ ๖ แก้ไขเพิ่มเติม, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๕๕), หน้า ๔๓.

๓. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ๒ กลุ่ม สำหรับระดับการศึกษา และ F-test (One-way ANOVA) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ในแต่ละด้านตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description)^๔

๔. สรุปผลการวิจัย

๑. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้งสามด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร รองลงมาคือ ด้านการสาธารณสุข และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการคมนาคม ส่วนผลการวิจัยเป็นรายด้านปรากฏดังต่อไปนี้

๑.๑ ด้านการคมนาคม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิบข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ ๑ ที่ว่า การก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ ๕ ที่ว่า ความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีต

๑.๒ ด้านการสาธารณสุขพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิบข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ ๖ ที่ว่า การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ ๓ ที่ว่า การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมพื้นที่การเกษตร

๑.๓ ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร พบว่า ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิบข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ ๑ ที่ว่า ความเพียงพอและทั่วถึงของการให้บริการน้ำประปา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ ๑๐ ที่ว่า ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒. สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายเป็นรายด้าน จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ สามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

^๔ ฤทธานพวงษ์ ขาภูมิ, “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของส่วนโยธางค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของบุคลากร”, วารสารวิชาการธรรมทรรศน์, ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ตุลาคม ๒๕๕๓) : หน้า ๖๐.

๒.๑ ด้านการคมนาคม พบว่า โดยภาพรวมด้านการคมนาคม องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จัหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานในการก่อสร้างถนนคอนกรีตเพื่อให้ครอบคลุมทุกชุมชน ทำให้การเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกพอสมควรและผลพลอยได้คือมลพิษทางอากาศลดน้อยลงแต่คุณภาพของถนนไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณ

๒.๒ ด้านการสาธารณสุขพบ โดยภาพรวมด้านการสาธารณสุของค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จัหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนและสถานที่สาธารณะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์และมีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไปมาและขยายเขตไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ไฟฟ้าของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณ

๒.๓ ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร พบว่า โดยภาพรวมด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จัหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่และอัตราค่าบริการใช้น้ำประปามีความเหมาะสมทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์ในการดำรงชีพประจำวันซึ่งสอดคล้อง

กับการวิจัยเชิงปริมาณ

๕. อภิปรายผลการวิจัย

๑. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จัหวัดมหาสารคามพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ ทั้ง ๑๕ แห่ง ต่างก็ได้ดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาสามปี ซึ่งมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานได้แก่ ด้านการคมนาคม มีการก่อสร้างถนนหนทางเป็นต้น ด้านการสาธารณสุข มีการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะ เป็นต้น และด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรมีการให้บริการน้ำประปา เป็นต้น ผลจากการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำ จัหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวิกรณ์กิจ อินทร์จันทร์^๙ ได้วิจัยเรื่อง “การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานตามการโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสมภาพ ทบหลง^{๑๐} ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับงานพัฒนา

^๙ วิกรณ์กิจ อินทร์จันทร์, “การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานตามการโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม”, วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๒) : หน้า ๑๒๑-๑๓๐.

โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบประเด็นสำคัญและอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

๑.๑ ด้านการคมนาคม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปุมทั้ง ๑๕ แห่ง ต่างก็ได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม เช่น การก่อสร้างถนนคอนกรีตครอบคลุมทุกชุมชน และการบูรณะซ่อมแซมทางเท้า เป็นต้น ผลจากการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการคมนาคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ พบว่า โดยภาพรวม ด้านการคมนาคม องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานในการก่อสร้างถนนคอนกรีตเพื่อให้ครอบคลุมทุกชุมชน ทำให้การเดินทางสัญจรไปมาก็ได้รับความสะดวกพอสมควรและผลพลอยได้คือมลพิษทางอากาศลดน้อยลงแต่คุณภาพของถนนไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรและขาดการบำรุงรักษาซ่อมแซมแต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสมภพ ทบหลง ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของ

ประชาชนเกี่ยวกับงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม” พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

๑.๒ ด้านการสาธารณูปโภค พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปุมทั้ง ๑๕ แห่ง ต่างก็ได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการสาธารณูปโภค เช่น การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะและการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสถานที่สาธารณะ เป็นต้น ผลจากการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการสาธารณูปโภค อยู่ในระดับมากสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ โดยภาพรวมด้านการสาธารณูปโภคองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปุม ได้ดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนน และสถานที่สาธารณะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์และมีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไปมาและขยายเขตไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ไฟฟ้าของประชาชน

๑.๓ ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปุม ทั้ง ๑๕ แห่ง ต่างก็ได้ดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเพื่อการอุปโภค

^{๑๐} สมภพ ทบหลง, “ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), ๒๕๕๖.

บริโภคและการเกษตร เช่น ความเพียงพอและทั่วถึงของการให้บริการน้ำประปาและคุณภาพของน้ำประปาที่ให้บริการ เป็นต้น ผลจากการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่พบว่า โดยภาพรวมด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปางได้ดำเนินการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่และอัตราค่าบริการใช้น้ำประปามีความเหมาะสมทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์ในการดำรงชีพประจำวัน ถือได้ว่าเป็นไปตามนโยบายในการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพได้อย่างเป็นระบบ^{๑๑} ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) ยุทธศาสตร์การพัฒนามาตรฐานความหลากหลายทางชีวภาพและความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม^{๑๒}

๖. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผล โดยแบ่งเป็น ๒ ระดับ ดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Finding) จากการวิจัยและการอภิปรายผล สามารถสรุปผลโดยแบ่งเป็น ๒ ระดับ จากผลการวิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปาง ควรรักษามาตรฐานการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานทั้งสามด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการคมนาคม ด้านการสาธารณสุข และด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรนี้ไว้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการสร้างเสริมในสิ่งที่ยังขาดตกบกพร่องไม่สมบูรณ์ และให้ความสำคัญในการทำนุบำรุงรักษาและซ่อมแซมในสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสภาพสมบูรณ์อยู่เสมอ เพื่อที่ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปาง จะได้ให้ความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

^{๑๑} ปิยาภรณ์ ลิ้มโพธิ์ทอง, “นโยบายของการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและการสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน”, *วารสารวิชาการธรรมศาสตร์*, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ตุลาคม ๒๕๕๙) : หน้า ๑๗๘.

^{๑๒} สากล ใจสุตึก, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบน ในพื้นที่ตำบลกกตูม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร”, *วารสารวิชาการธรรมศาสตร์*, ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ตุลาคม ๒๕๕๗) : หน้า ๗๙.

ต่อไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

๑.๑ ด้านการคมนาคม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำปทุม ควรรักษามาตรฐานการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมนี้ไว้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยการสร้างเสริมในสิ่งที่ยังขาดตกบกพร่องไม่สมบูรณ์และให้ความสำคัญในการทำบำรุงรักษาและซ่อมแซมในสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสภาพสมบูรณ์อยู่เสมอเพื่อที่ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำปทุม จะได้ให้ความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อไป

๑.๒ ด้านการสาธารณูปโภค พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำปทุม ควรรักษามาตรฐานการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการสาธารณูปโภค และพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยการสร้างเสริมในสิ่งที่ยังขาดตกบกพร่องไม่สมบูรณ์ไม่ว่าจะเป็นไฟฟ้าแสงสว่างในถนนและที่สาธารณะเป็นต้นและให้ความสำคัญในการทำบำรุงรักษาและซ่อมแซมในสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสภาพสมบูรณ์อยู่เสมอเพื่อที่ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำปทุม จะได้ให้ความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

๑.๓ ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ

ลำปำปทุม ควรรักษามาตรฐานการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรนี้ไว้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยการให้บริการน้ำประปาที่มีคุณภาพและค่าบริการที่ยุติธรรมเป็นต้นเพื่อที่ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำปทุม จะได้ให้ความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อไป

๒. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

การวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำปทุม จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้มีข้อจำกัดบางประการที่ไม่สามารถศึกษาให้ครบทุกแง่มุมได้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้ผู้สนใจได้วิจัยต่อยอดจากการวิจัยเรื่องนี้ดังต่อไปนี้

๒.๑ จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการคมนาคมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากแต่ค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกด้าน ดังนั้นควรวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำปทุม จังหวัดมหาสารคาม

๒.๒ จากผลการวิจัยพบว่า ความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีตมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากแต่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกข้อคำถามจากจำนวนทั้งหมดจำนวน ๓๐ ข้อ ดังนั้นควรวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อความแข็งแรงและทนทานของถนนคอนกรีตขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปำปทุม จังหวัดมหาสารคาม

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

(๑) หนังสือ :

กิตติธัช อัมวัฒนกุล. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๓.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๖ แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕.

(๒) วารสาร :

คะนอง โสตา. “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๓ (พฤศจิกายน ๒๕๕๘-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙).

นิเทศ สนั่นนารี และเดชา บัวเทศ. “การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ตามแนวพุทธ เพื่อความสำเร็จในการทำงาน”. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ตุลาคม ๒๕๕๗).

นาคพล เกินชัย. “วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสม : วิธีวิทยาการวิจัยแบบที่สาม”. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ตุลาคม ๒๕๕๙).

ฤทธานุพงษ์ ชาภูมิ. “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของส่วนโยธางค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของบุคลากร”. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ตุลาคม ๒๕๕๗).

ปิยาภรณ์ ลิ้มโพธิ์ทอง. “นโยบายของการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและการสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน”. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ตุลาคม ๒๕๕๙).

พระเมธีวชิรภูมิ. “ภาวะผู้นำเชิงพุทธกับการขับเคลื่อนพัฒนา”. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๑ (มีนาคม-มิถุนายน ๒๕๕๗).

พีรพัทธ์ อาศิริวัจน์. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๓ (พฤศจิกายน ๒๕๕๘-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙).

วิกรมกิจ อินทร์จันทร์. “การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานตามการโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม”. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๒).

สากล ใจสู้ศึก. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทราย
ตอนบน ในพื้นที่ตำบลกกตูม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร”. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์,
ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ตุลาคม ๒๕๕๗).

(๓) วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย :

สมภาพ ทบหลง. “ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วน
ตำบลนาภูอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๖.